Gradska uprava grada Beograda
Sekretarijat za urbanizam i građevinske poslove
Kraljice Marije 1
11000 Beograd

PREDMET: Rani javni uvid povodom izrade generalnog urbanističkog plana Beograda 2041

Generalni urbanistički plan Beograda 2041 je krovni planski i strateški dokument koji uspostavlja ciljeve, razvojne pravce i smernice za period od narednih 20 godina. Izrada tako važnog plana predstavlja generacijsku priliku za svu zainteresovanu javnost da uzme učešće u njegovom procesu izrade.

Kao jedan od prvih koraka koji uopšte ukazuje na mogućnost učešća javnosti u izradi plana predstavlja informisanost javnosti o izradi plana. Svakako da veliki pomak u dosadašnjoj praksi informisanja građana i predstavljanja planova na teritoriji grada Beograda čini održavanje ranog javnog uvida na tri lokacije u gradu. Takođe i sam grafički prilog predstavljen u .jpg formatu omogućava znatno lakši i brži uvid u planiranu namenu, a otvaranje podataka u vidu GIS formata dodatno omogućava jasnije tumačenje, preklapanja i dalje manipulacije sa prostornim podacima.

U daljim fazama izrade plana, neophodno je dodatno informisati javnost i iskoristiti dostupan mehanizam javne prezentacije planskog dokumenta, što je omogućeno Pravilnikom o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja (*"Sl. glasnik RS", br. 32/2019*). Naime, članom 61, stavom 3, je navedeno da u toku izlaganja nacrta urbanističkog plana na javni uvid, nadležni organ jedinice lokalne samouprave u saradnji sa obrađivačem planskog dokumenta, može po potrebi organizovati javnu prezentaciju nacrta planskog dokumenta, najkasnije deset dana pre isteka javnog uvida. Time bi se javnost dodatno upoznala sa konkretnijim planskim rešenjima što bi dovelo do transparentnijeg procesa izrade plana.

Značajan korak predstavlja i mogućnost konsultovanja javnosti, odnosno mehanizam javnog uvida. Mogućnost učestvovanja javnosti tokom ranog javnog uvida, u ovom slučaju, predstavlja period od 18 dana (13.06. - 30.06.) do kada mogu pročitati plansku dokumentaciju i sastaviti i poslati određene komentare, sugestije i primedbe na iste. Smatramo da 18 dana ne predstavlja dovoljno vremena za upoznavanje široke javnosti sa najvažnijim razvojnim planom grada i za formiranje dijaloga i konsultovanja oko definisanih planskih rešenja na osnovu kojih se mogu dati konkretni komentari koji bi doprineli kvalitetu samog plana. Mehanizam ranog javnog uvida u ovom slučaju predstavlja izuzetno značajan korak, jer je njime dat prostor za promišljanje o strateškim ciljevima i principima, kao razvojnim pravcima koje ovaj planski dokument definiše.

Stoga je bilo neophodno omogućiti duži vremenski period trajanja ranog javnog uvida. Kako bi se suštinski omogućila participacija javnosti u izradi plana, pozivamo da se budući koncept

plana predoči javnosti u trajanja od dva meseca. Time bi se pokrili navedeni nedostaci uključivanja javnosti.

Naredni korak u participativnom procesu bi se odnosio na mogućnost učestvovanja u kreiranju planskih rešenja, što bi učinilo planski dokument kvalitetnijim. Takav pristup nalaže Zakon o planskom sistemu Republike Srbije (*"Službeni glasnik RS", br. 30/2018*), člana 3., gde je između ostalog navedeno da načelo javnosti i partnerstva podrazumeva da se javne politike utvrđuju u okviru transparentnog i konsultativnog procesa, odnosno da se tokom izrade i sprovođenja planskih dokumenata, kao i analize efekata i vrednovanja učinaka javnih politika, sprovodi transparentan proces konsultacija sa svim zainteresovanim stranama i ciljnim grupama, uključujući i udruženja i druge organizacije civilnog društva, naučno-istraživačke i druge organizacije, vodeći računa da se omogući ostvarivanje pojedinačnih pravnih i drugih interesa svih zainteresovanih strana i ciljnih grupa, uz istovremenu zaštitu javnog interesa. Takođe, član 34., nalaže da je neophodno omogućit učešće svih zainteresovanih strana i ciljnih grupa u procesu konsultacija, koje sprovodi tokom izrade dokumenta javnih politika. U zavisnosti od obuhvata dokumenta javne politike u proces konsultacija se uključuju zainteresovane strane i ciljne grupe iz reda građana i privrednih subjekata, udruženja građana ili privrednih subjekata i drugih organizacija civilnog društva, naučno-istraživačkih, strukovnih i drugih organizacija, kao i predstavnici državnih organa, lokalnih vlasti i ostalih učesnika u planskom sistemu koji sprovode ili u odnosu na koje se sprovodi ta politika.

Svakako da GUP, kao dokument javne politike, predstavlja ne samo širok prostorni obuhvat, već i širok spektar prostornih aktera, te je izuzetno neophodno omogućiti adekvatan konsultativni proces kako bi se odredila i definisala najadekvatnija planska rešenja po budući razvoj grada. Stoga je neophodno uvažiti zakonske odredbe omogućiti učešće svih zainteresovanih strana i ciljnih grupa u dalje faze izrade plana.

Na kraju, uvažavanjem široke participacije javnosti u proces izrade plana bi dovelo do poslednjeg, ali i ključnog koraka participativnog procesa a tiče se mogućnosti odlučivanja. Upravo sva prethodno definisana planska rešenja kao i razvojni pravci moraju podleći zajedničkom odlučivanju, koje upravo iziskuje angažovanje svih prethodno pomenutih ciljnih grupa. Takvim odlučivanjem bi se mogućnost manipulacije i korupcija minimizovale, a plan zaista postao dokument svih građana grada Beograda.

Ubeđeni smo da proces široke participacije u izradi novog Generalnog urbanističkog plana stvara isključivo benefite po sve građane. Stoga je neophodno učiniti dodatne napore u svim koracima uključivanja, od informisanosti, preko konsultovanja i definisanja planskih rešenja, pa sve do odlučivanja. Na taj način ćemo stvoriti metodološki i naučno utemeljen, svrsishodan i pravedan strateški dokument, koji će svojom implementacijom kroz buduće detaljnije urbanističke planove na adekvatan način preneti svoje prostorno ostvarive i vidljive ciljeve.

Ime i prezime
Adresa stanovanja